

N°. 18.

Sestdeenā, 29. April (11. Mai)

1872.

Maksa par gaddu: Mahjas weests 1 rubl., pastes nauda 60 far.

Mahditajs.

Cekšsemmes sinnaš. No Rihgas: lahtiču waddaščana aisleegta. No Weetolwas: dseedataju gadda-fwehtli. No Kurssemes: Dundangas pils degščana. No Pehterburgas: tatteem jauns metropolits, — ugguns-grehts. No Mastowas: politehniga israhdiščana. No Witebskas: pahr ugguns-grehtu.

Ahrsemmes sinnaš. No Wahzsemes: Wahzu wehtneels pee pahwesta. No Wibnes: pahr israhdiščanu 1873. No Franziņas: zensčanahs pehz skoblahu r. No Englandes: pahr seewešču balisčanahs rehti. No Italiņas: Jesuiti un lehninšč. No Spaniņas: larsičs ar Karloša barreem. No Amerikas: pahr presidenta iswehlešanu. Jaunatāhs sinnaš.

Wesuma kalns. Jauna meitu skobla Widsemmē. Zehsis tiks noturēta sirgu-, lohpū- un semkohpščanas lectu israhdiščana 1872tra gaddā. Woi prohti! Rihgas Latw. beedr. Rihgas Latw. labd. beedr. Alibides. Labbiņas un zittu prežu tirgus. Naudas-tirgus.

Kerliffumā. Saudehts gohds. Rahda walloba un musikis dabbā atrohoami. Wihlajs Zehišča kundsin!

Cekšsemmes sinnaš.

No Rihgas. Widssemmes guberniņas awišes laffam: Augstais Kungs un Keisera pehz ministeru komiteņas nospreeduma no 30ta Dezember 1866 wisaugstaki pawehlejis, to lahtiču aplahrtwaddaščanu, pelnas deht un laudihm par johlu, pa wifahm aisleegt un beidsamo terminu us to nolikt, no 1867ta gadda eesahlumā pehz peezeem gaddeem. — Kad nu šcha 1872tra gadda eesahlumā tas termins irr pabeidsees, tad pehz tahs Keisera wiffu-augstakas pawehleščanas un pehz walsts cekščigu buhščanu ministera isinnosčanahs, no Wids. guberniņas waldisčanahs pusses wisseem par sinnu un wehrā liščanu pasluddinahs, ka lahtiču waddaščana nu pawiffam aisleegta un ka wiffahm pilssehtu un semju polizejahm zeeschi us to jarauga, ka schahs aisleegščanas pahrlahpščana pehz liktumeem zeeschi teel apstrahpeta.

No Weetolwas draudses. Weetolwas dseedataju beedriba — ka fluddināščana šhinnē. Nri. israhda — Stā Mai turreščoht sawus gadda-fwehtfus, us ko arri Peebalgas un Saitowas beedribas par fwehtku beedreem effoht usaižinatas. Berram, ka dseesmu un dseedaščanas mihtotajeem tē gan buhs ko papreezatees un no firds wehlam, ka tahdi fwehtki beesi ween tiftu turreti uu ka drihs dabbutum peedšihwoht, ka wiffas Latweešču dseedataju beedribas reiš sabecedrotohs us to, leelus dseedataju fwehtfus kohpā noswinneht.

No Kurssemes. Kad mehš to sinnu pahr Dundangas pils degščanu is Wahzu awišehm smehlam un tur atraddam fazzitu, ka laikam tas buhščoht tihschs grehta-darbs bijis un ka laudis ne maš nenahlfušči pee glahbščanas, ka dajčas isglahbtas leetas wehl tiklufčas nosagtas, tad gan muns palikka behdigi ap firdi un dohmajam: woi tad muhsu mihtli tauteeschi Dundangā tā buhtu sawu gohdu saudejufchi. Tadeht preczajamees kohti, ka šchoreiš taīs paschās awišes pahr to paschu lectu usgahjam labbakas sinnaš, kas Dundstineeku gohdu glahbj. Tē stahw tā rakstihš. Tai sinnā pahr Dundangas degščanu Rihgas awišes — ko laikam gan farastihš tahds, kas pats to redsejis, — atraddam til daudj nepareišibas un kaunas dohmas, ka kohti waižadfigs, ihsto pateesibu gaismā zelt un kaunumu attaišnoht. Pehz teesas ismelleščanas irr atrasts, ka tas naw wis bijis tihschs darbs. Wiffi Dundangas semneeki wiffā spehka darbojahs pec glahbščanas un sawu labbu prahtu neween šchē parahdijufchi, bet ar saweenotu spehku arr zittad apneh-

muschees farwam lungam to leelu fshadi palihdseht masinaht. Tee tublin pehz tabs nelaines nospreedusch, preeksch nodegguschu fainneezibas-ehku usbuhweschanas pa walti peewest wiffu materijali, wiffus muischas laufus ar farwu spehku apstrahdaht til ilgi, kamehr muischas kungs buhs eespehjis, atkal patz ferw fagahdaht sirgus, wahgus u., un tad wehl katram muischas kalpam, kam gohws sadegguse, 20 rubtus naudas doht. — Kas par jahdsibu runnahts, to ne buhtu wehrtes peeminneht, jo tikkai sudduschas kahdas puddeles wihna un kahdi masumi, ko lehti warr peezeest. Bes teem wezzu laiku schaujameem eerohscheem, kas gandrihji wiffi isglahbti, Dundangas pilli nebij paglabhati ne kahdi raksti, grabmatu krahjums, wezzu laiku peeminnas, kas, ka pirmais sinnotajs sinnoj's, effoht par pelneem palikuschas. Stahde par fainneezibas ehkahn, inventaru, lohpeem un sirgeem, ka Dundangas muischas waldischana usdewuse, istaisa 28,565 rubt. 50 kap. Paschas pils wehrtiba naw tafseerejama, tapat arri istabu leetas jeb mehbeles bijuschas neapfinnamas un tadeht winnu wehrtiba wehl naw usdohta. Tahs fahpes par to leelu nelaimi teef masinatas zaur to, kad sinnam, ka schi leela fshade naw zehlfuchs zaur tihschu wainu. — Ta stahsta taggadeja sinna un mehs falkam: gohds Dundinceleem par tahdu gohdarbu, ko tee usnetmuschees apbehdinatai muischas waldischanai un muischas kalpeem par labbu! Lai schi teizama preekschihme pamuddina zittus arri tapat darriht, kad gaddahs fur behdu affaras noslauzihht.

No Wehterburgas. Tas Rohmeeschu kattoku bislaps Anton Fialkowski irr pehz Keisera pawehleschanas eezelts par Mogilewas erzbislapu, wiffu kattoku basnizu metropolitu un kattoku augstakas basnizteefas presidenti wiffa Kreewu walste.

No Wehterburgas sinno pabr leelu ugguns-grehku, kas tur gaddijees pascha leeldeenaz neddekä. Leeldeenaz neddekä pa laikam irr preeka neddekä un tad teef tur us platscha fazeltas daschadas bohdes, fur ne ween ehdeenu un dsehreenu pahrdohd, bet fur arri teaterus spehle, fur sweschu semju swehrus rahda, fur skunstigeer jahjeji ar sirgeem farwas skunstes rahda un t. pr. Schinni weegli sabuhwetu ehku pulka tai nakti no 17ta us 18tu April ap pufsnakti ugguns bij spruzzis walka kahda skunstes jahzneeku schkuhni un tublin isplehteas us wiffahm pufsehm; dauds ehkas un bohdes aprihdams lihds pat pamattam. Sinnam, ka dsehseju te jau netrukka un arri wehl tas bij laime, ka wehja ne mas nebij, tomehr fshade effoht deesgan leela. Nodegguschas dauds bohdes ar wiffieem pihrageem, reeksteem, ahbokeem un wotku, teateris, skunstigu jahzneeku schkuhnis un wehl zittas swehtku neddekas ehkas. Effoht, Deewamschehl, arri weens zilweks lihds fadedsis, zimmermannis no Iweras gubernijas, kas teatera ehka bijis eekschä. Ne til ween par ehkahn un prezzehm fshade, bet arri par tabs neddekas eenemschanu teem, kas te us pelau

bij eetaijuschees un kas pee scha jauka laika itt labbi buhtu isdeweas.

No Waslawas raksta, ka tur jau eefahlfuchi pahrdohht bikketes preeksch ta nahkama politchnikas israhdischanas laika no 30ta Mai lihds 1mu Septbr. Schahdas us wiffa laika nemtas bikketes wehloht ee-eet arri tai laikä, kad israhdischanu ar leelu gohdu atwehrs. Schahdai bikketei wirsu buhs ne ween winnas ihpaschneeka wahrds, bet arri winna feija jeb bilde; jo tad, kad winsch to bikketei nems, tiks arri winna gihmis wirsu usfotograferehts. Peeteef, ja bikketes nehmejs patz farwas bildes jau agraf fagahdajis un diwas tahdas israhdischanas komitejai peenefs. Schahda bikkete preeksch wiffa israhdischanas laika maffaschoht 25 rubtus.

Rihgä, Thomson kunga kantori, atfubhtitas daschas leetas no Widsemmes un Kurssemmes Latweeschem preeksch Waslawas israhdischanas, ko Latweeschu beedriba apnehmusehs turp aishubhtihht. Gefahkumä gan gribbeja schahs leetas te Latweeschu beedribas-nammä isstahdiht, lai arri schejenes laudis tahs dabbutu apskattihht, bet falka, ka nu effoht pa wehlu laiks un newarroht wairs to isdarriht. Kahdas schahs reesubhtitas leetas irr, pabr to zerrejäm us preekschu plaschakas sinnas lassitajem preekschä zelt.

No Witebskas, 21mä April sinno ta: Breesmigs ugguns-grehks walfar peemelleja muhsu pilssehtu. Wairat ne ka 200 mahjas fagrauä pelnds, nekkaitamas familijas pasaudejuschas farwu mantu un palikuschas bes pajumta. Ap pulksten 6½ no tohrna tiffa swannihhts, ka ugguns-grehks iszechlees un pa 20 minutehm bij muhsu ugguns-dsehseji ar farwahn trim sprizzehm klahht, — wairat dsehshamu rihku mums naw. Jau 4 mahjas degga un ugguni apdsehht ar tahm sprizzehm newarreja zerreht. Tadeht waijadseja til tabs tuhwejas ehkas fargahht un zittas noplehst, ka warretu aishfargahht, lai ugguns tahlat ne-isplehshahs. Bet ir schahs puhles bij weltas, jo ap pulkst. 9. 200 mahjas degga weenäs leesmas. Tikkai ap pufs nakti breefmas fahka mitetees tadeht, ka nu nahza tahda starpa, fur zittas ehkas nebij wairs til tuhwu.

Ahrsemmes sinnas.

No Wahzsemmes. Wahzsemmes waldischana par farwu wehstneeku pee pahwesta Rohmä eezehlfuse kardinali firstu Hohenlohe. Schis Hohenlohe — ka teiz, effoht leels Jesuitu prrtineeks un Wahzsemmes waldischana, Jesuitus nezeesdama, effoht tihscham tahdu wihru par wehstneeku pee pahwesta fuh-tijuse, lai scheem wihrineem tur ne buhtu ne kahds aisstahwetajis. Dhtrkahrt atkal tadeht garrigs wihrs fubhtihhts, lai reds, ka Wahz waldischana paschaj kattoku tizzibai nebuht naw prettineeze, lai gan daschas pehz farwa prahta nederrigas pagehreschanas tai nenowehle, prohti, ka aisstahw tohs, kas pahwesta nemaldibas baufli negribb peenemt. Tadeht arri kattoku basnizas awises par firsta Hohenlohe eezelshanu

ditti dumpojotees. Beidsöht pahwests pats atbil-
dejis, ka winsch kardinalim newarroht wehleht tabdu
ammatu usnemt; dsirdehs, kas nu buhs. — Wezzais
keisers Wilhelm wesselibas deht fataifotees atkal rei-
soht us Emses wesselibas awotu. — Ar basnizu
waldischanam wehl leelais stribdis pahr to jauno
floblu usraubfischanas likumu.

No Wihnes ralsta pahr to nahkamä 1873schä
gaddä tur noturramu pafauls mantu israhdischanu
tabdu sinu, ka arri Japanas waldischana, us Öst-
reikijas usaizinaschanu, apfoblijuse sawas semmes
prezses subtiht. Tè tad nu wehl teef peeminnehts
wifs, so Japana us israhdischanu subtihts un no
ta redsams, ka ne ween wiffi turrenes augli të buhs
redsami, bet arri winnu flunstes un wiffas zittas
darrifchanas, so wianni proht. Tad nu laikam to
israhdischanu redsejuscham buhs gandriht täpat, itt
kä buhtu paschä Japanä jau bijis.

No Franzijas. Frantschi arr taggad jo fir-
digi zenschahs pehz swabbadeem floblas-likumeem;
jau libds 75,000 effoht, kas schahdai pagehrschanai
parastijuschu sawu wahrdu un ik deenas wehl zitti
nahsoht flacht. Ar to zerre leelas leetas panahlt un
ka ar to nahtschoht tif tabt, jeb palitschoht tif gudri,
ka warreschoht pee Wahzeescheem atreebtees un dab-
buht atpaffat sawu gohdu starp Ciropas tautahm,
so nelaimiga wihse effoht saudejuschu. — Tjehrs pa
scho laiku effoht faslimmis un wehl newarroht pee
tautas weetneeku sapulzehm flacht buht, fur teem smags
likums preeschä, pahr karra-pulku pahrrihfoschanu
us labbaku wihfi. — Batlabban nu marschalli Ba-
sehnu sawz karra-teefas preeschä — täpat arri darri-
fchoht ar generali Wimpffen, kas Sedanu aisstahweja,
— lai atbild pahr to, kapehz Mezzi Wahzeescheem at-
dewis. Wianni grihboht pee weena to wainu atrast,
ka tas tihfchi les waijadfibas palizzis par Franzi-
jas nodeweju, lai ar to warretu israhdiht pafauli,
ka Frantschi ne kä ne buhtu uswarreti tikluschi, ja
tahda wiltiba ne buhtu darrita. Bet salka, kä Ba-
sehns ne to nebedajohht, apsinadamees, ka sawu
taifnibu warreschoht peerahdiht. Winsch pahr teem
karra notikumeem farastijis grahmatu, so laudis tif
fabrigi gaidijuschu, ka jau pirmä deenä to ispihu-
fchi. — Frantschi tif spihrtigi un naidigi wehl us
Wahzeescheem, ka aisdedsinajuschu tahs teltis jeb bar-
rafas, fur dsihwo eefschä tee Wahz karra-pulki, kas
zittas gubernijas wehl turr' kihlam. Bijuschas ais-
dedsinatas wairaf weetäs, un kad gribbejuschu ugguni
dsehft, tad uhdens peetruhjis, jo laikam aisdedfina-
taji arri bij pahrgreesuschu tahs truhbas, pa fur-
rahm uhdeni legheri pumpeja. Tä tad pa weenu
stundu nobegguschas wiffas tahs barrakas, kas wal-
dischanai maffajuschas 150,000 frankus. Waldis-
schana nu isfluddinajuse, ka tam, kas peerahdischoht
to ugguns-peelizzēju, ismaffaschoht 300 frankus un
tam, kas usrahdischoht to uhdeens-truhbu famaita-
taju, dohschoht 200 frankus. — Stahsta, ka firfts

Bismaks Tjehram effoht sinnojis, lai Frantscheem
netajohht wis tif flanni leelitees, ka wianni fataifo-
tees us atreebfchanohs prett Wahzeescheem, jo us
tahdu wihfi ir winneem buhschoht jagreesch sobbi
t'em pretti. Ro tad Tjehrs weens pats gan war
isdarrib: p:z til daubseem?! — Kahds preestera pap-
pisch St. Denih pilsehtä pehz messes saldateem
runnais preeschä tä: „Kungi! juhs sinnat, muhsu
wezza basniza deesgan flawas un spohschuma redse-
juse. — — — Bet nu naw ilgi atpaffat, kad pehz
muhsuju nelaimigas trischanas sweschi barri, leelaki
laupitaji ne kä Ungti wezzös laikös, scho basnizu
fagahnijuschu, pohstidami të wiffu. Bet kad juhsu
raggi të atskanneja, tad manna firde preezajahs, jo
juhs to effat no to laupitaju netihumeem schkisti-
juschu. Kä wezzös laikös stiprohs Ungtus us winnu
fallu atpaffat aisdsinnam, tä arri taggad, kad buhsim
weenä prahtä, driht tohs Wahzeeschus us winnu allu
atpaffat aisdsihsim, lai gan tee sawas negantibas
ar aufstu prahtu strahda un pahr ne so nebedda.“

No Englandes. Awises stahsta, ka zitti Eng-
landeschu parlamentes kungi 19tä April atkal us-
nehmuschu kahdu sawu wezzu dseefnu, prohti, kahds
Jakob Breigt zehlis preeschä to jau daschös gad-
dös pahrrunnatu rehti preesch schewischlahm, ka lai
tahm arr buhtu brihw balseht walsts darrifchanas;
winsch pagehreja, ka seewischlahm, kam paschahm
pahr sewi atbildschana, waijadsetu tahdu pat bal-
seschanas waktu doht, kä wihrischkeem. Bet kad nu
nahza pee nobaleschanas, woi buhs to patant, woi
ne, tad 143 balfis gan ar to bij meerä, bet 222
balfis runnaja pretti un fazzija, kä seewischlas ne-
warrbht wis eclaiht politikas darrifchanas. — Arri dee-
nestmeitas Englande turrejuschas sapulzi un gribbe-
juschas sew par labbu nospreest, kad winnam laiks
no rihtä peezeltees, kad gulleht eet, un kad buhs
brihw-deenas dabuht; bet tä jau seewischlahm pee
baleschanas ne kahda teefa naw, täpat gan arri
deenestneezehm isdewees, jo kas pats pehz saweem liku-
meem gribb dsihwoht, kas jau newarr sweschä dee-
nestē eet.

No Italijas ralsta, kä Jesuiti isdohmajuschu
atkal jaunu stifti, ar to lehnianu reebigu darriht lau-
schu azzis un parahdiht, kä winsch effoht pahwesta
eenaidneeks. Winnu grihboht usfattiht par bilschu
pohstitaju. Scha mehrka deht tai nakti no 26ta us 27tu
April 8 swehto bilde, kas us celu stuhreem zeitäs,
tikluschas fadaustas. Kä Jesuitu padohms to is-
darrijs, dohma saprast no ta, kä winnu awises pahr
to wis neschelajotees, bet gawillejoht, ka nu effoht
peerahdischana rohka, kahda ta jauna Rohmas wal-
dischana. Kahdä tahdä awise effoht lassams: „Pal-
dees Deewam! Muhsu eenaidneeki paschi saude sawu
ustizzibu! Ciropa nu gan saprattih, ka naw wis
neeki, kad mehs fazzijuschu, ka no 20ta September
Rohma pahrpulhuse ar wiffu flittakeem zilweeem,
laupitajeem un flepfaweem!“ — Arri to gribb lau-

dihm eerunnacht, ka Wesuwa kalns tapehž ugguni wemjoht, ka zilweki til besdeewigi palikkuschi, ka pahwestam laizigu walsti atnehmuschi un winna nemaldibu pulgo.

No Spanijas. Rà taggad atkal dsirdam, ta leela fehnina Kahrka karrotajeem, jeb ihsteni fakkoht, dumpineekeem ne mas labbi neisdohdotees, — fehnina karraspehks wiffur tohs fakaujoht un uswarroht. Weenà weetà jau tà newarrejuschi glahbtees no karstuma, ko fehnina karraspehks teem dewis wirsü un tadeht raudsijuschi tift pahr rohbeschu pahri, bet tè atkal Frantschi preekschà, kas tohs nelaiduschi wis fawà semmè eekschà. — Woi Spaneeschi paschi gan til trakti buhtu, kad nebuhtu kas tohs us schahda dumpja kuhda, to lehti newarr wis tizzelt. Tas pehž fehnina krehfla tihlodams Korlos nesenn atkal islaidis jaunu kuhdischanas rakstu, kur tà lassams: „Spaneeschi: fehninam peenahlahs par fawu tautu mirt, jeb to glahbt. Es pateizu Deewam, ka winsch man wehlejis skuhpsitit mannu tehwi-semmi, kur muhsu preekschgahjeju kappi atrohdahs. Es sweizinu to leelu Spaneeschu tautu, kas fawà laika bij weena no tahm pirma-jahm pasaulè un taggad irr ta nelaimigaka; es esmu laimigs, ka es starp jums atrohdahs un fawu firds wallodu ar jums warru runnacht. Es pasihstu juhfu sahpes, esmu juhfu kuhdsibas dsirdejis, no wiffahm puffedm juhhs manni essat faukuschi. Schè es esmu. Es usaizinu wiffus Spaneeschus, kas wiffi irr manni brakti. Muhsu tehwi swehta tizziba teel waijata, labbee laudis teel nospaiditi, bestauniba teel gohdi-nata, skaudiba garwille, walsts mantas teel ischlehdetas, katra ihpashums naw wairs drohschs ic. Kad tahs leetas ilgi tà paleel, tad ta nelaimiga tauta paliks bes maies un Spanija bes gohda. Muhsu tehwi nepanestu schahdu kaunu, — tadeht lai is-turramees winneem par gohdu. Sazekatees kahjäs, Spaneeschi, preeksch muhsu Deewa, preeksch muhsu tehwijas, preeksch juhfu fehnina. Juhhs jau sinnat, kas es esmu un ko es gribbu. Es gribbu Spaniju darriht leelu un laimigu. Ar juhfu palihdsibu es to gribbu glahbt, kur ta pasudduse un dibbinacht taifnu waldischanu, tahdu waldischanu, kas peeder-rabs muhsu flaweneem preekschlaiteem un taggadejai buhshana. — — Spaneeschi, Juhfu wezzee fehnini waldischanu usnemdami swehreja, Spanijas grunts-likkumus zeenit. Es swehru pee Deewa un nemmu wiffu pasault par leezibu, ka ustizzami wiffu peepildischi, ko jums apfohlu. Es swehru, ka wiffas fawas dohmas un speklus us to walfofchu, jums meeru, taifnibu un ihsto brijwibu sagahdaht ic. Juhfu fehninsch Karlos.“ — Woi tahda dumpiga walloda nemeerigns laudis newarr padarriht jo traktus? Sakka, ka Karlos us fawn laimi tà palai-dees, ka jau ministerus preeksch sewis iswehlejis. Stahstija, ka newarroht nemas sinnaht, kur winsch pats taggad usturrotees, bet nu pat atkal sinna nah-tuse, ka fehnina karraspehks winnu sanehmis zee.

Dsirdehs, woi teefa. — Ihstais fehninsch 25tä (13) April walsts runnas-deenu eefahloht, turrejis garru runnu. Republikaneeschi nebijuschi atnahkuschi.

No Amerikas. Seemet-Amerikas brijw-walst-neekeem taggad leelais darbs un kihwis ar jauna presidenta iswehleschanu. Gan drihs katra walsts zelt fawu kandidatu, ko preekschà zelt, woi to nu usnem, woi nè. Rahdotees taggad gan tà, ka Grants wairs to ammatu nedabbuschohht paturrecht. Sabeedrotäs walstès effohht kahdi 5½ millioni tahdi birgeri, kam brijw presidentu wehleht un katram no scheem jau winna wezzaki galwà eepuhfuschi tahdas dohmas, ka winsch warroht par presidentu tift wehlehts. Kad nu arri kahds pufs millions fewi at-sihstohht preeksch ta ammata par nederrigu, tad to-mehr tee 5 millioni pehž ta gohda kahrojoht un zaur to nu ta wehleschana raiba, jo katris gribbedams pats to gohdu panahht, retti us zitta dohmajoht un mas ween balsis dohdoht weenam un tam pascham, wiffmasak tam jau bijuscham. Tà arri scho-reis wairs nedohmajohht Grantu wehleht un Binzi-nati walstè par kandidatu jau ismeklejuschi Adams fungu, kas agrak par wehstneeku bija Londonè un kurra tehwi jau agrak diwi reis bijuschi par presi-denteem. Berre, ka schim warr buht isdohschotees taì gohdà tift. Tà nu teem wehl pufsgads ko pleh-stees, jo ihsta iswehleschana noteel 5tä Nowember un paschu ammatu jaunais presidente usnem 4tä Merz. Sinnams, ka us heigahm ar to wehleschanu eefchoht daubj traktaki. — Meksikà tee uswarrete dumpineeku barri palikkuschi par laupitajeem, kas dselsu-zetta reisneekus apturroht un islaupoht.

Jannafahs sinns.

No Liwadijas, 23. April. Wirtembergas fehnineene un Leelsirsteene Wera schodeen pahr Konstantinopelt un Atehnü zeltu nendamäs, aisreisjoja atpakkak.

No Berlins, 26. April (8. Mai). Daudsina, ka Napoleons nodohmajis us Wiesbaden reisohht pee wesselibas awota. — Svanijas dumpi taggad warroht usstattiht par nobeigtu. Pehdeja kauschanà, kur Karliski pahrspehti, Karlos pats aisbehdsis us Franzijas pufsi.

— 27. April (9. Mai). Don Karlos effohht eebehdsis Franzijà.

No Londones, 24. April (6. Mai). Wahju keisereene Augusta un fehnineene Wiktoria schodeen tè eereisjoja un kahdas deenas tè paliks.

Wesuwa kalns.

Ka Wesuwa kalns pee Neapeles schinnis deenäs atkal plohhjees, to lassitaji no muhsu sinnahm jau dsirdejuschi. Kahds awisneeks, kas pats ar sawahm azzihm schahs breefmas redsejis, pahr tahm stahsta tà: 25tä (13tä) April ar kahdu draugu kohpà schee sirgeem muggurà kahpuschi un no diweem waddoneem, kam deggoschas lahpas rohkäs, wadditi, jahjuschi kalnam augschà. Pa stahwu zeltu ustikka augschà tahdà klajumà, ko pehrnà gaddà lawa apklahjuse un kas isstattijahs, tà peepeschi apstahjusehs juhra. Pa teem tschirktedameem druppeem scheem waijadseja kahjahm

us preefschu staigabt, libbs karsta lawa teem wairs ne-
lahwa tablat eet. Pa labbu rohtu kalna gallâ eerau-
dsija ugguns-kurru, kas weenadi fustejahs un is ka
brihscheem leefmas, brihscheem atkal duhmi us aug-
schu zehlahs. Zittâ weetâ atkal lawa us leiju de-
wahs, bet til lehni, ka to til ko warreja manniht.
Gaisß bij apmahzees ar balteem mahfuteem un bai-
ligs kluffums bij wißs aplahrt juhtams. Paschâ
leelajâ krahterî bij wißs meerâ, bet no zitta zauruma
ruhza ahra trohkfnis kâ no kahda dampkatla. Us
reis platta ugguns-strihpa issehahwahs semjup kraht-
tera un ittin ahtri us wiffahm pusschem pa leiju is-
plehtahs. Duhmu-stabs, padebbeschi un patte tah-
leja juhra no scha gaischuma atspihdeja, mehnes ittin
gaischs islibda no mahfoneem, tã ka wißs gan is-
skattijahs lohti jauti, bet arri deesgan bailigi. Bet
ta patlabban ispluhduse karsta lawa nekahwa waffas,
ilgaki skattitees. Lai gan waddoni galwoja, ka wehl
trihß stundas warroht pa-eet, kamehr ta karsta lawa
libbs winneem atnahfschoht, tomehr bij jadohma ah-
trat us atpaffat-eeschanu un trihß pasihstamee, kas
winuus fatikka, gribbedami arri us augschu kahpt,
kahwahs pahrrunnatees, atpaffat eet. Leels pulßs
wehstfabrigu, kas winneem tai lawas klaijumã fa-
tikka, nekahwahs pahrrunnatees nahwigahm breefmahm
pretti eedami; pee winuu wallodas bij nomannams,
ka tee sweschineeki; tee nebehdaja ir tad, kad pats kalns
ar sawahm breefmahm tohs beedeja. Rahds bruhßs-
pahris faheruschees sehdeja us kahda lawas-blukka.
Woi tee arr dabbujuschî atpaffat nahlt, tas naw
finnams. Muhßu zekineeki bij patlabban saweem
sirgeem atkal muggurã un dewahs us mahju puffi.
Wehl zitti pasihstami winneem fatikka un waizaja,
kã augschã isstattotees un tad dewahs tablat. Us
weenreis leels, stipris ruhzeens, tã ka jahjeem ja-
atstattaßs atpaffat. Ut tawu breefmu! Wißs kalns
weenãs uggunis? La melna strihpa, kas bij starp
wezzo un jauns lawu, sibbens ahtrumã bij pasub-
duse (tapeßz, ka ta weeta ar prißchu deggofchu lawu
bij pildita), wißs weenãs leefmãs! ugguns leefmas
warren ahtri isplehtahs pa wiffu to plazzi, ko muhßu
zekineeki patlabban bij atstahjuschî, ka eekam schee
abbi wehl pilnigi warreja atskahrst, kas noteek, gah-
sahs jauns leefmu kalns dsikkumã, leelus lawa pluh-
dus us semmi pluhdinadams. Beesi duhmi kahpa us
augschu, karsts sehwele twaits un deggofcha semmes-
swekka futta gaisu peepildija, ka dsihweekeem dwa-
scha aisrahwahs. Muhßu reisneeki behga ko speh-
dami un dsirdeja, ka winneem paffat ismissuschî
kledsa tee, ko breefmas pahrssteiguschas. Winni tilka
libbs saweem wahgeem, kad jau deena ausa un miß-
ligs pawaffaras wehjinsch starp lappahm un kruh-
meem schalza. Paschâ Neapelê tai deenã laudis speedahs
ap spittatu nammeem, redseht tohs mirruschas un eewai-
notohs, kas tur tilka nodohiti. Katrà azzumirklî tahdi
tilka atwesti, zitti pawiffam kaili, zitti linnu autõs
tihti, zitti sawãs paschãs drahnãs, bet ar breefmigi

nobruzzinatu meesu, itt kã no dampkatla buhtu is-
wilkti. Daudsi bij sawus naggus pee rohtahm un
kahjahm pasaudejuschî. Divdesmit zilweki no deg-
gofchas lahwas rinki apstahiti, tur tee welti peßz
glahbschãnas kleeiguschi. No trihßdesmiteem, kas spit-
talî eelitti, leelaka datta jau mirruschi. Zittâ weetã
saldati pastrahdajuschî gohda-darbu: tee usgahjuschî
zilwekus wißsaplahrt no degdamas lawa straumes
apstahitus, neffuschî papilnam smittis un alminus,
ko wirsü behruschi un tã nelaimigohs isglahbuschi.
Zitti no redsamãs nahwes tã isglahbti, ka paschi
wairs nesinn, kã tas notizzis. Bet daschi simti gallu
dabbujuschî, kas laikam netizzedami, ka kalns scho-
reis til breefmigi traktohs, tam tuhwu bij gahjuschî.
Wißs gaisß palikka tumßchs, semme drebbeja ar leelu
trohkfni tã, ka ir Neapelê to juttuschî un kã tad
nu wehl bij tais aplahrtejdõs zeemõs un masafajãs
pilssehtinãs aptuhwumã! Zeemõs laudis tã pah-
bijuschees, ka nehmuschees behgt. Leelas wahgu rin-
das ar mantahm, mahju-rihkeem, un sflinneekeem
peekrautas, pa leeljekku brauz us Neapeli, feewisch-
kas ar behneem un knuppeem apkrahwuschahs, eet
no paffat, tapat arr wihri ar nastahm apkrahwu-
schees eet lehni us preefschu, peßz sawejeem faul-
dami, lai pa tumßu nenofliht. Zitti luhß Deewu,
zitti lahdaßs un t. pr. Neapelê atkal wiffas teefas
kahjãß, behdigeem patwehrumu sagahdaht. Seba-
stiano pilssehtinã meitas un behrni ar wakkigeem
matteem, pelnus us galwahm, krustu papreefschu nes-
dami, eet pa eelahm dsееfmas dsееdadami. Wiffas
swehto bildeß ar pukkehym un deggofschahm swezzehm
puschkotas. Laudis pulkeem stahw, woi guß zekõs
un luhß Deewu un t. pr. — Tahdas breefmas mehds
notift tais no mums par laimigahm nosaultãß sil-
tãß semmês!

Jama meitu skohla Widsemme.

Itt ihpafchi schinnis pehdigõs gaddõs arri Lat-
weefcheem ta atsihschana ausufe, ka bes skohlahm
wairs newarr istift un ka taggadeja dsihwe zittadas
mahzibas praffa, ne kã tehwi tehwi mahzijuschees.
Skohlas wiffas mallãß zehluschahs un zekahs —
un paldees Deewam, arri muhßu Skultes draudse
schinni leetã par eefahfumu effam pahri. Wisseem
puikahm un wiffahm meitenehm ja-eet pagasta-skohlã
un kam prahts wairaf us mahzibu dsennahs, tohs
draudses-skohlã kahdus sohkus tablat wadda. Lai
nu puischeem ar to peetiftu, bet meitenehm ar to
wehl ne mas naw gan; tahm dauds zittadu darbu
jasinn, kas puischeem newaijag, jo no tahm sawã
lailã dauds zittu ko praffa, ne kã puischi mahzahs.
Winnahm ne ween peekriht wiffi massee rohtas-darbi:
schuhschana, wahrischana, dahrsu kohpschana, lohpu
audseschana un t. pr. un zil tẽ meitenehm jamah-
zahs, lai sawã lailã sawrastu to glihti darriht. Bet
tẽ ihpafchi wehl weena leeta wehrã jaleek, us ko,
Deewamschehl, retti kahds dohma, prohti: feewee-

tehm bes wiffa ta, to peeminnejam, irr un paliks tas darbs, ka winnas irr tee pirmee skohlmeisteri un mahzitaji ta dsimmuma, kas pehz mums dsihwohs. Rahdas draudse mahtes, tahda ta draudse. Ko wihreets mahzahs, to tas mahzahs preeksch sewis, bet feeweetei sawa mahziba jadohd tahlaf, tahm jamahza behrni. Bet, ka aklis warr allam zekku rahdiht un ka gan nemahzihts zittu mahzihs? Ko behrns mahja dsird, reds un mahzahs, tas irr wai labs woi flitts sehklas-graubs, kas wiffa muhscha nefs augtus — labbus, woi flittus. Un fur mahtes darbs trubzis, tur skohlas scho trubkumu gruhti ween un daudsfahrt ne ka newarr peepildiht.

Ta nu, ka jau minnejam, mahja mahtes irr skohlotajas. Tapehz itt ihpaschi pee seeweeschu audsechanas tas wehra janemm, ka winnas sawa laika neween buhtu paschas labbas mahjas kohpejas, bet arri prahdigas audsetajas draudses behrnem.

Ur tahdu sinnu esmu jau ilgaku laiku us to dohmajuse, Stultes draudse arri meitu-skohlu sagahdht un dohmaju ar Deewa palihgu nahkoshä ruddeni schahdu skohlu Stultes muischa fahht.

Tè mahzihs tahs sinnamas skohlas mahzibas, ka: Deewa wahrdu mahzibu, rakstih, lassih, rehlinahht, dsedahht, semmes aprakstischanu, pasauls-stabstus, wahzifki.

Tad wehl, kas ihpaschi seewischfahm wajjaga, ka: wiffadus rohkas-darbus, smalku weschu schuht, masgahht, pletteht, zept, wahriht, dahrsa-augtus pasihht un audseht (ka kahpostus, siphokus, fannes, puffes ic.) un kas wehl seewischfahm derrigs.

Schinni skohlä mahzihs ihpascha skohlmeistereene; peepalihdsehs daschas mahzitäs draudses mahzitajs un pagasta skohlmeisters sawas brihwäs deenas un, sinnams, es patte arr neatrauschohs, zil speedama, lihdsi strahdht.

Schinni skohlä usnems behrnus, kas jau pagasta skohlä bijusch, jeb kas jau mahziti til tahht, ka pagasta skohläs mahza. — Behrneem tè japaleek skohlä zauru gaddu. Brihwlaiks ta ka wiffas augstotäs skohläs: no Sahneem lihds Labrentscheem, seemas-swehtkös un pa leeldeenu.

Tahs mahzibas, to tè mahzifim, pa trim gaddeem pabeigsim. Samaksa behrnam pa wiffu gaddu un par wiffu kohpā 50 fudr. rubti.

Ur masak ka 15 behrneem skohlu negribbu fahht, bet wairak ka 20 ruhmes deht newarrehs usnemt. Berru, ka wifs wairak sawa draudse, kurrat scho skohlu esmu gahdajuse, schohs behrnus atraddischu; bet ja tè til dauds ne buhtu, tad arri no zittahm draudsehm usnemtschu, zil buhs ruhmes.

Tad nu lai mihkais Deems pats schehligi palihds prezigi scho darbu fahht un lai to apwehti ar boggateem augleem wiffai zilwezibai par labbu. —

Stultes muischas leelmahte

Stultē, Fr. Freitag-Loringhof.

Aprika mehnesi 1872.

Behsis tiks noturreta, sirgu-, lohpu- un semkohpichanas lectu israhdischana 1872trā gaddā.

(Fahrtulsojums is Widsemmes Gubernijas awisehm №32trā.)

Tadeht ween esmu scho israhdischanu is Widsemmes gubernijas awisehm schē usrakstijis, ka Mahjas weefa lassitaju pulka arri kahdi atrastohs, kas scho israhdischanu gribbetu leetā list, un ka tadeht pahrt to tahtaki japahrunna. Tur ta itahw usrakstihis:

Deenwid'-Widsemmes leeti-derriga semkohpibas-beedriba sawa sapulzē, 15tā Dezemberi 1871mā gaddā nospreeduse, ka 4tā, 5tā un 6tā Augustā 1872 gaddā Behsis noturrechoht (eetaifischohht) sirgu-, lohpu- un semkohpichanas lectu israhdischanu, ka laj sirgu un lohpu waisla un wiffa semkohpiba ir Widsemmes deenwid'-puffē zaur to tiftu labbota un pazillata.

Un tadeht schinni israhdischana buhs sawest un istahdiht:

- 1) Wiffadus leelus un siflus lohpus, kas semkohpibai derr, sehklas no wiffu labbibu sortehm (tas irr no frohna-sortehm) un wifs masak 5 garnizzas no katras sortes, linnus, pakkulas un willu. Un wiffadas sortes dsiju.
- 2) Prezses, kas sagattawotas is wiffadu labbibu sortehm un is lohpu kohpichanas.
- 3) Wehrpjumus un audumus is linneem un willas.
- 4) Keegelus (Biegel), mahlu traufus un glahschu prezses.
- 5) Warra, dselses, kohfu, un ahbas prezses.
- 6) Skunstigus suhdu mehklus, semkohpibas rihfus un leetas.

Tee labkatee sirgi un lohpi, kas pascha Widsemme waisloti, tiks pagohdinati ar gohda-algu, prohti pee leelgruntneekam ar rakstihahm usteifichanas-leezibahm, pee maseem semkohpejeem, ar gohda-makfahm naudā un ar usteifichanu, un prohti ta:

Par ehrekeem I. gohda-alga 20 rubl. fudr. II. gohda-alga 15 rubl. fudr. Par sehwehm, gohwihm un bukkeem, I. gohda-alga 15 rubl. fudr. II. gohda-alga ar 10 rubl. fudr. Par barroteem lohpeem I. gohda-alga 10 rubl. fudr. II. gohda-alga 5 rubl. fudr. Par tekkeem, aitam un zuhfahm: I. gohda-alga 5 rubl. fudr: II. 3 rubl. fudr. un III-scha gohda-alga wiffas ischetrās kahrtās buhs usteifichana.

Ko katris grihb istahdiht jeb israhdiht, to lihds 1mo Juli scho gadd' lai peemelde: pee burmeistera lunga Trampedach, Behsis, pee A. Punschel lunga, Preekul muischā (Freudenberg), pee Pohl lunga Behsu pilsmuischā. Pee peemeldechanas arri irr ja-usdohd: 1) ta istahditaja jeb israhditaja wahrds, un sewischki, wai winsch muischas, wai fainneeka mahjas ihpaschneeks. 2) skaidra sinna par to istahdijamu lectu, un wai winnu arri grihb pahrdohht, un par kahdu tirgu jeb maksu.

Lohpeem un sirgeem barribu istahditaji paschi warr west lihds, jeb wai arri pee istahdischanas kommissijas to warr dabuhht pirft par ta laika sinnamu

Sinna preeksch Widsemmes, Kurssemmes un Iggaunu-semmes.

S. Redlich

gruutigä

Englisch u

magasinhua

schinnt gaddä, täpat kã preekschlaitã teef pahrdobtas tif ween tahs ihstenahs **Steiermarkas** jeb **Ghstreifu** **keisera semmes iskaptas**, no ta **wissu-sihstaka** kallama tehrauda, taisnas un lihkas, garras un ihfas, — ta arri tahs **patent-iskaptas** ar selta wahrdeem no kaufeta tehrauda, kurras pee sahles tif warren lip-pigas kã puzznasis pee bahrsdas. Arridsan tahs **gar-ras Prubschu labbibas**, un tahs ihfas stipras **atwassu-** jeb **zinu-iskaptas**, Italijs semmes iskapschu galodinas, Strahlsuntes iskapschu alminaina un bimstein almina kruzzefti jeb strihki un luhdsu wehrã list, ka mannas iskaptas un tee Strahlsuntes iskapschu strihki us 1871 gadda seminkohpibas israhdschanu ar to febeit blakkam redsamo gohda-sihmi puschotas, kã

arridsan ahmurim un laktinas preeksch iskapschu kappinaschanas, grabwu schkippeles, sirgu- un gohwu-feydes, dselsu-pinnekti un dauds zittadas prezzes preeksch mahju waldischanas un semmes uskohpichanas.

Zaur scho darru sinnamu, ka tas mahzellis **Johann Citzen** manã boppe wais nam.

Albert Dreischer.

Wellenu razzeji

warr meldees pee **Busch** un beedra, **Rihgã**, **Sinder-eelã**.

Tee, kas gribbetu bullus isihreht, teef usatiznati, meldees libbs **Mai** mehnescha widdus pee weischa usrauga.

Naturheilanstalt,

tas irr flimneeku mobsa, tur wiszwairak zaur uhdenti daschadas wannas, garrã nu lastes un sprizzes, kã arri ar ihpafcheem eddeeneem un farwadu lohjesku lohjischanu (turnen) simmibas ahfste. Pirmo nedel matfa 13 rubl. par mahju, ehdeenu un ahsteschanu, pebz tam 10 rub. ween.

Peemeldees warr it deenas no pullst. 9-10 rihds flimneeku matja, **Safslautã** pee **Rihgã**, un kãtru yirindeen **Rihgã**, leelã **Smiltschu-eelã**, daktera **Hafen** matja.

Dr. med. Bosse.

Weena mahja

ar labbu leelu fehtu un dabrsu irr ar labbam notaisfchanam pahrdobdama. Klostalas sinnas **Balifaden-eelã** Nr. 32, retakt no schandaru stalla.

Us Katrihdambja

Nr. 9 irr ta mahja ar saknu-dahrsu pahrdobdama.

Dfirnawu pahrdohschana.

Tuwu pee **Rihgã**, patã **Daugawas** mallã, weenas ekmina wehja- un damf-miltu-dfirnawas (pubmallas) ar furnir-sahgeschanu, kas arr preeksch zittas usnemfchanas eeriltejamas, teef par lehtu zennu pahrdobtas. Skaidr. kas sinnas pirzeji dabbu **Rihgã**, **Sinder-eelã** Nr. 6, **Weinhardia** mahja, 3 treppes us augfschu.

No zensures atwehlehts. **Rihgã**, 28. April 1872.

Saldus pils muishã,

Kursemmã, nelahl no tigrus klatscha, irr weena mahja ar schlubni, keegeldahni un 1 puhra-weetu dabrsa semmes par 1200 rubl. pahrdobdama. Klatschafalas sinnas warr dabbuht woi nu turpat pee **Luise Gauster** madames, fowã paschã matja, woi arri **Rihgã**, leelã **Smiltschu-eelã** Nr. 37, pee **N. Zalte**.

2 grunts-gabbali toby pahrdobti. Jamelohs **Mastlawas** **Ahr-Rihgã**, **Mitter-eelã** Nr. 66c, 1 tr. augfschã.

Brühnu kreewu un dseltenu Poshu skaidru meddu

eelfsch leelahm un masahm muzzahm pahrdobd lehti **S. S. Wialoschew.**

Willa

teef bes kawefchanas kãtru bithoi wisflabbak fãfabrsta eelfsch **Waltenbergas** danf-willas-fãbrstuwã (**Wal-Sallazas** draudsẽ).

A. Th. Thieses wezzaka

Englischu magasinhua, Rihgã,

peedahwa labbus burwu-, kastes- un flapju-atflehgus, enges, lohgu-flenges un tahs pasfshiamas ischugguna un tehrauda iskaptas.

Drillehts un dabbutams pee biltschu- un grahmatu-drillehtaja **Ernst Plates**, **Rihgã**, pee **Pestera-basfn**.

Par sinnu.

Zaur scho darru saweem zenijameem tautas-brahleem un zitteem andeles draugeem sinnamu, ka taggad tahs jaunas mohbes schkippeles, pebz kurrãhm daudni prassija, irr atnaduschas, kãpat arri pee mannim irr labbã wairumã dabbutamas tahs ihstenahs **Steiermark patent-iskaptas**, taisnas un lihkas; labbaka **Sweedru** bjelle no slawenahm fabrikahm; **wissu-labbafas** pallaw-naglas, kã arri wehl lehtafas dselsu sortes, atflehgã, enges, lohgu-glohfes, plibtes, juschlas, schib-de res, buhw-naglas un wehl daschadas buhwmanneem un namma turretajem wajadafsigas dselsu-prezzes.

S. Martinsohn,

Rihgã, **Pestert.** **Ahr-Rihgã**, **Kalku-eelã** Nr. 16.

Daschadas waffaras-zepures

(Fitz-Hüte) teef sagattawotas un wairumã pahrdobtas pee zepuru-taisfata **A. Thiel**, **Limbaschõs**

Ziggaru-tabaku

warr atfal dabbut pee **C. A. Schulz**, pee leela pumpja.

Tabbas ausas

preeksch barribas pahrdobd

Albert Dreischer,

Selgawas **Ahr-Rihgã**, **Leelã eelã** Nr. 4.

Weena falla abbas leschas-grahmata, tur eelfschã bij weena wasse us **Martin Jürgensohn** (pee **Walmeeera** peeralsfhtis) wahra iddohta, un diwas twihtes us to paschu wahidu pahre renti un tshlin-makfshãnu, irr no **Bablin** trehgu lihõf **Rihgã** pasuduse un teef atraddejs luhgts, to paschu ar wissu kas eelfschã bij, prett pateizibas algu woi nu pee **Schymanna** **Scharlow**, woi arri **Nitaurẽ**, **Klingenbeck** mahja noboht.

Saudehts gohds.

(Statt. N. 17.)

„Wanna dufmas manni fatreektu.“

„Gluschi labbi,“ Kaspars teiza, „warr buht, ka us tahdu wihsf Lew kurascha zeltos winnam atfazziht.“

„Tas ne kad nenotifs!“

„Ne kad? Ah, kad es tas baggatais un wiasch tas nabbaga pluffats buhtu, tad Tu ne weena az-zumirlla ne-apdohmatohs!“ Kaspars sobbus greesdams teiza un waigs tam farkans ka affins palikka. „Us schahs paschas weetas palikschu, lai zitti, ja gribb, man zekku greesch, es to nedarrischu, un kas naidigi man wirsa nahs, to semme eedihschu!“

Dhgu Pehters, warr buht gan redsedams, ka schee abbi fatikluschees, dewa sirgam peeschus un gluschi turwu pee Kaspara sirgu tif aschi greesa, ka schis stahwu flehjahs.

Dhgu Pehters bij garsch faufs wihs ar nelainigu waigu, tumfchahm azzim, kas ka ihleni zitteem peeri urbahs, bet mirklis nebij meerigs. Winnam abgehrbs bij pehz pilsehtas mohdes, refna selta pullsten-kehde us westes lihds ar dimanta grebsenu us pirfsta apsihmeja baggatu wihsu.

Wiasch sawas ihlen-azzis pa preekschu us Kaspara, tad lubredams us Dahrtes metta, kas nobahlufe un bailigi melderi usluhloja.

„Tas Lew ne mas nellahjahs, Dohre, ka ar Scho zittur fur, nekà pee sawas mahtes fateezees,“ wiasch ar sawu starbu balsu fazzija. „Tu manna bruhte, un Schis irr —“

„Atlaists kaunadarritajs!“ Kaspars tapat ar starbu balfi atteiza. „Saglis, kas pagalli malkas jagga, lai warretu sawai us nahwes-ziffahm gullofchai mahtei beidsamaja stunda filtu istabu sagahdah! Pa teesi, tas breefmigs kaunums, bet scho-deen es wehl reis to darritu, kad wifs ta buhtu, ka toreis bij. Bet kas tad Schis tahds? Baggats wihs, kas ar sawu baggatibu nabbagam to beidsamo nolaupeja ta ka Urijafam! Ja, baggats wihs gan, bet noschelojams luppata tur klah!“

Dhgu Pehters lahdedams pazehla kantschutu, bet Dahrte eenaidneeku starpa eestahjahs.

„Wiasch pats nesinn, ko runna!“ schi eesauzahs.

„Gan wiasch apdohmafees un noprattih, ka es zittad newarreju darriht, taggad winnu dufmas us tam speesch, mums kaunus wahrdu fazziht. No mannis wiasch arri kaunu dohma, bet to peedohschu, jo sinnu gan, ka flittumu winnam darrijuse, un kas jau notizzis, zittad to newarr wairs pahwehrst, wiasch gan pehzak ar sawu likteni eeraddih.“

„Kapehz negreesi winnam zekka!“ melders dufmodamees azzis us Kaspara mette.

„Man waijadseja ar winnu runnaht, tas man peenahjahs,“ meitene tahlak teiza „warri tadeht man ar ween ustizzees, nedarrischu ne ko, kas man par negohdu buhtu.“

„Tas jau irr negohds, kad ar tahdu zilweku fa-teekahs un runna, kas sawu gobdu saudejis!“ Dhgu Pehters tahdus wahrdu ismetta. „Kad tif wiasch kahdu reis manna sehtswiddu rahditohs, tad to ar funneem isrihditu.“

Jaunekka dufmas fakneebtahm luhpahm kleebsens isprukka. Kad tif buhtu eenaidneeku warrejis panahht, tad us tahm pehdam atreebtoshs.

Dhgu Pehters naidigi pasmihla.

„Wai zittad sawa dsimtene gribbejat usnems buht?“ wiasch isfmeedams praffija. „Apstrahpetam saglam ne weens wairs ne-ustizi, kahda rekte Zums errotees, kad katris fargahs? Sinnu gan, ka us atreebschanohs dohmajeet, jo kas weenreis to plattu zekku usnehmis, tas tur arri tahlak staiga, bet fargatees, buhs katram azzis waktà un dauds ne ko nepraffih, ja draudsei no Zums buhs jabihstahs. Sahju pilsehta, Dahrta, un nebuschu preeksch rihtdeenas mahjas. Nohtigi waijaga, zittad paliktu schepat.“

Schohs wahrdu runnajoht wiasch atkal naidigi Kasparu usluhloja, kas newarredams zitta ne ka isdarriht duhri ween rahdija.

„Mans kalps schodeen isgahjis, tif wezza Briggite ween mahjas,“ melders tahlak runnaja. „Mahz us mahju, es Lewi pawaddischu.“

„To zekku weena patte atraddischu,“ schi teiza, „no Kaspara nebihstohs, wiasch naw wis tif flitts, ka laudis runna! Kapehz, Pehter, winnu kaitinaji, nabbadsinam jau ta deesgan ko zeest.“

Pehters noraustija plezzus un usaijinaja wehl ohtrureis Dahrta, lai us mahjahm eimoht.

„Ne-aismirsteet, Kaspar, ko Zums fazziju!“ Pehters teiza un aulikeem ween aisjahja.

„Tahda lohpihka zilweka deht Tu no mannis atlahpees?“ Kaspars dufmodamees teiza. „Tu nebij mannas mihlestibas wehrts, Dahrte, ne-essi ne buht labbaka par zittahm. Zubs wiffas dsennatees pehz naudas un wiffu flittako zilweku prezzejeet, kad tif tam nauda ween kulle!“

„Kaspar!“ schi eekleedsahs, bet wiasch sawas dufmas neklausjahs wairs un nenopratta, zil dauds winnas dwehsele zeeta. Kaspars ne-apdohmaja wis, kahdas wallodas Dahrtei winna deht bij jalkaufahs, negribbeja sawas wainas atsiht, pahmetta winnai, ka effoht scham wiffu dsihwes laimi atrawuse. Wiasch dohmaja, ka gluschi tapehz Dahrtei pee winna waijadsejis turretees, ka wiasch zeetuma mests.

Wiasch to wahrdu ne mas nepeenehma, zaur ko Dahrte aisbildinajahs, ka ar zittu faderrejussees, netizzeja wairs, ka Dahrte winnu no firds mihlejusti un wehl mihlejoht.

(Us preekschu wehl.)

Rahda walloda un musikis Dabbâ atrohdami.

(Statt. N. 17.)

Lai nu buhtu kâ buhdams, tas irr un paleef pa-
teefiba, ka putneem wiffu dsihwneeku starpâ rihllê
labbaka eeritte preefsch wallodas un musika; rihlli
winni warr garraku steept un ihfaku faraut — tâ
kâ basuni. Bet ka teem leelajeem musika meistereem
flannu gars eedsimts, tâ putneem dseedaschanas luste.
Winni dseed un juht arri sawu dseefminu. Kas tas
par konzerti, zil tur sawadas flannas un balsu pah-
mihfchanahs, kad filtâ Juniija rihtâ meschâ teelam!
Bet kapehz peepeschi wiffi paleef kluffu? Rahda masa
siblite jeb zitta dseedataja, to baitu-nohti padseedaja.
Katrîs putnis, arri pats dumjais tihfers, scho baitu-
nohti passihst. Wannags liddinajahs augstu gaisâ,
un wiffi kluffu zeesdami flehpjajs sem sahles un
sareem, zahlischi un behrnini teel appalsch spahr-
neem glabbati. Tikko rihta agrumâ weens galwu
no spahrnu appalschas iswell un rihta-blahsmai us-
garwile, tad zits pehz zitta klausahs, flauka knahbi
(snahbli) un sahlt meldiju, un pehz perendel stundas
tscheepst un speeds, pohga un spinfsch, treez un duhdo,
ruh3 un duhz wifs meschs, dohmaht ka katra lappina
mutti dabbujuse un no leeleem preekeem sahlt dsee-
daht. Un tas tâ eet lihds paschai karstai pufsdee-
nai. Pee tam winni weens ohtru kirzina, dsenna
un mihlo, ka lo paskattitees, wiffu teewakais sarrinsch
paleef us azzumirfla par lihgotnehm jeb schuhpahm,
appalsch katras lappas un katra lohka schkirbinâ
galds aplahs, un tahrpinsch no scheem dseedata-
jeem ne schkirbâ newarr glahbtees. Wehl ohlâ
buhdams masais jau sahlt balsu prohweht un tscheepst,
zil til spehj, kâ arri mirdams sawu kappa-dseefmu
nobseed, kad skrohte jeb wannags gallu darra. Ar
scho dseefmu putninsch arri sawu laimigu un weeglu
dsihwibinu isdseed, kas atkal ar dabbu saweenojahs, no
kurrenes nahlfuse.

Kâ probtams, wiffu putnu newarram tâ usfla-
weht. Dseedaschanas dahwana ne kur til neweenadi
naw isdallita kâ pee putneem. Wahna tiklab kâ
putnis, bet kâ lastigalla dseed pirmais, kâ ohtris? Suh-
ras-putneem tiklai behdiga un swilpdama flanna, jo jubra
teem ne kahdu jaukumu nerahda. Shstee dseedataji un
pohgotaji meschâ un laukâ, kur zaur wehja pubfchanu,
lappu tschabbeschanu un zilweku dseefmahm dasch dascha-
das flannas zekahs, no kam putni warr mahzitees.

Tihfers un rubbens putnu starpâ irr tas johzenees jel
kumedinu taifitais. Ar aismeegtahm azzim deedams un
ahrprahrtigi us kahda lohka sarra lehladams winsch
kleeds, blauj un buldure kâ traks; Tihfereni un tih-
tereenes flattahs brihnedamees us augfchu un is-
buldere par tahdu kumedinu kahdu pateizibas wahrdu.
Zaur tam winsch wehl trakkats paleef un blauj ka
wifs fills atskann. Franklins gribbeja Amerikai wap-
peni (sehgehi) tihteri par walsts sismi usnemt, bet

meddeneeki pastahstija, kâ schis putnis uswedbotees,
us tahdu wihst tihteram schis gohds netifka.

Beldetaju putnu starpâ gulbis leelakais dseedatajs,
jau no wezzeem laikeem. Toreis salihdsinaja mir-
dama gulbja dseefmu ar wiffu jaukako un saldako
meldiju. Aristoles un Horaz, prahrtigi wezzu laiku
wihri, dohmaja, ka rihmetaju jeb dseefmu taifitaju
dwehseles gulbôs pehz mirfchanas atkal dsihwojoht
u. t. pr.

Ko tad nu fazzim par gaita un winna seewiau
dseedaschanu? Winsch dseedataju starpâ weens no
teem wiffu brangaleem: flaista sekste un lepni sohki
lihds ar gresnahm spalwahm winnam par kohfchumu.
Winnam newaijaga nohschu-grahmatu, proht sawu
meldiju tapat jo azzis aismeedsis well sawu dseefmu
no galwas. Bet bes wiffeem johkeem winnam par
wiffeem dseedatajeem putnu-walsti stipraka bals.
Winsch ar sawu klernetti taupa lauzeneekeem
pulksteni, arri nomohdâ buhdameem flimneekeem
peerahda, ka rihts klahi un sahpes masinasees.
Waldoscham zekineekam tas pasluddina, ka zilweku
mahja tuweenê, kur zetta warr paprassihst. Kad gaita
warrens bals tumfchâ nakti atskann, tad wiffeem
kauneem garreem spehls pa gallam. „Pirmo gaitu
bals (nakti) teel augstas debbes dsirdehts,“ tâ
Turku koranâ (tizibas grahmatâ) lassams. „Bals
gailis katra riht' sauz debbes pulkus pee Deewa luhg-
fchanas; winna flaidra flanna dsirdama zaur wiffu
pasauli. Grehzigi un meegaini zilweki scha balta
gaita balsa nedsird wis, bet wiffi gaiti wirs sem-
mes dsird gan un sahlt tam debbes-gaitam Deewa
flawu lihdsi dseedahst.“ Tâ korans par gaili mahza.
Kristitee likfufchi gaili us basnizas tohrna, lai us
apustuli Pehteri dohmajoht un sawa Pestitaja ne-
aisleedsjohst. — Behz pirmahs dseedaschanas gailis
drufzin wairak kâ pufs stundu gull, tad ohtru
reis sauz: Kikirigi! Daschu reis arri wehl treschu
reis pasluddina, ka rihts jau klahi. Kâ jau katram
sinnams, wiffi aplahrtejee gaiti winnam atbild un
tuhkstoscheem schahdu putnu darra tad sawu pee-
nahlamu darbu. Kad kahdu no saweem eenaidnee-
keem winnejis, tad atkal sawu uswarreschanas dseefmu
usdseed. Redsehts, ka kauschanâ lihds nahwei eewai-
nohts gailis wehl beidsamo reis usdseed, tad kriht
gar semmi un irr pagallam. Ar ween gaitam ta
mohde, ka winsch pehz flaktina jeb bailehm mehds
usdseedahst; to winsch us sehtas uslehzis darra, lai
wiffi kaimiau putni dsird, ka winsch winnejis. Gaiti
arri zilwekeem palihdsejufchi flaktinaus winneht. Pa-
teefiba irr, ka gailis to diwi reises darrijis. Pirmo
reis rahdija Greeku karra-waddons Temistokles bai-
ligeem saldateem diwus gaitus, kas kahwahs un
fazzija: „Atenes wihri, flattatees, schee putni strih-
dahs til gohda deht, bet Suh3 sawu Deewu, gan-
namu pulku, seewu un behrnu deht. Wai Jums
til mas kuraschas?

Zaur tam dabbuja stipraku duhschu un winneja flaktinu.

1793 gaddâ tiffa fuggu leelfungam Berkelejam fugga fajchauta un nezerreja wairs winneht. Us weenreis reis gailis nolauſta maſta gallâ uslehjis ſpahrnus faſisdams drohſchi ſawu: Rikirigi no dſee-daja. To wiſſi turreja par labbu preekſchſhmi, ſahka fautees un winneja arri.

No wiſtinas naw ne ſahds muſikis dſirdehts, lai gan ta daſchureis prohwe pa gailiſſi dſeedaht. Winna tur pretti par dauds lehruma taiſa, kad ohlu dehjuſe. Bet zilweki daſchlahrt wehl wairaf kladsina, kad dohmajahs ſahdu brangu darbu isdarrijuſchi, bet no ſchahdeem darbeem ſimtu ſtarpâ gandrihs ar ween 99 wanſkari atrohdahs.

Brangi wallodneeki rahdabs tee mellſwahrtschi — kraukli un wahrnas. Winneem gauſchi mihtſta mehle, ſas appaſſcheju dſiſhlinu pahrgreeſchoht tee ſwabbadaka, un tad tee daſch daſchadus zilweku wahr-dus mahzabs isptahpaht. Wezzôs laiſôs ſchohs put-nus turreja par gudreem un paregoneem, ſtudeereja wiannu balſu, ſur 64 ſawadibas — nohtes — atradda, un katriſ balſs bij ihpaſchi tulkojams. Muhsu laiſôs ſchee putni wiſſ wairaf par ſagteem israhdiuſchees, ſas ſohſlenus un ſpohſchas leetas noſtrampe; tadeht wianni tohs wahrduſ: ſaglis! ſpijzbuſs, ſlep-kawa! u. t. pr. weegli eemahzabs.

Schjas-wahrnas warr leelu ſlahdi padarriht, kad tahs pee mahjahm peeraddina. Gaddijees, ſa win-nas deggoſchas ohglas knahbi neſs un papihra gab-balinus ugguni mett, tohti preezadamahs, ſa gailſchi degg. Dſchawas fallas eedſchwotaji, grihbedami ſa-weem ſpaiditajeem atreebtees mahza ſtraſdeem ſazziht: Giropeets, ſuns, zuht'galkas ehdejs!"

Kalku walloda un muſikis naktis laiſâ buhs gan ſatram atmianâ, un us tam jau til dohmajoht duſ-mas un nepatiſchanas duhschu ſajauz. Bet duſ-mas un nepatiſchanas leelôs ſmeeklôs pahrwehrſchahs, kad labbi apflattam, us ſahdu wiſſi ſchee muſikanti konzerti taiſa. Zil zeenigi ſehd tas ſkaiſtalais un duhschigakais inzis jeb runzis ſtarp ſa-wahm dahmahm, ſas wiannu apbrihno! Schis well ar rupja balſu garru tohni, ſas wiſſahm zaur kau-leem eet, un tad ſtattahs til dedſigi, dohmaht ſa tam ugguns azzis cemettees. Dahmas, ſas wiannam apfahrt ſehd, uswell laiſu no laiſa zitta pirmo, zittu ohtru balſi. Sahſ weena par ohtru errotees, ſâ jau leelas dſeedatajas ar ween' mehds darriht, eenaida muſikis ſkann ar ween trakkati, tâ ſa zilwelam duſ-ſeht grihboscham arri lihdsi trakkam japaleek, ar ween plattaku atplehſch rihtli, ar ween naidigaki rahda ſoh-bus. Ar breeſmigu ſchkeeleſchanu dabbu peepeschi ſahda no mugguras fleppenu zirteenu. Nu ſahſ tſchuhſteht, ſptaut un naudeht, affi naggi ſahſ ar ween wairaf darbotees, noteek ſptaujoht, tſchuhſtoht un naudoht pahrpahrim un wiſſ aplahrt leela ſauſchanahs un tad aiſſſreen katra us ſawu puffi.

No meega iſtrauzetais dohma: nu taf buhs ween-reis meers! un grihb to nokawetu meegu atkal is-duſſeht. Sas to dohs! Taggad atkal zittahm dſee-datajahm ſawâ ſtarpâ jakarro un ſchoreis gluſchi tuwu pee gulletaja lohga. Nu tad, ſam auſſis, lai klaufahs! No nu darriht, wiannahm arri ſawas beh-das un preeki ja-apdſeed. Sai tad nu wiannas dſeed, un Tu, mihtais duſſetajs, ja patihl, warri no ahdas ſprukt laukâ! Bet wehl warri preezatees, ſa kalka-dahmas apreibuſchas Tew dſeefmas ne-usbſeed. Daſchu-reis wiannas pee bulderjahna (baldrian) ſaknes teel un to ee-ehd un no tam paleek ſâ peedſchruſchâ prahtâ, tad labbal ne maſ us meega nedohma. Tad wiannas lezz un deij, ſplauj un blauj, wahrtahs, ſpahrdahs un greeſchahs rinki ſâ trakkas.

Weenam deenas-ſaglam nahza prahtâ kalku-ehrges-les uſtaſiſht. Preekſch tam wiſſch ſakehra un noſtimmeja pulſa runtschu un kalku, likka wiſſus leelâ kaſti, katur apzeetinadams, ſa newarr ahra kluht. Kaſtei bij ahropuffe tahdi paſchi kaulini jeb taſtes ſur ſpehle un ſitt, ſâ pee klaweerehm; weenâ taſtes, gallâ, ſas kalkam us aſtes ſpeeſch, bij addata tâ eelitta, ſa us taſtes ſpeeſchoht aſte duhrahs. Ta kalka-dahma, ſam us aſtes ſpeeda, ſinnams kleeſja ſawâ balſâ. Iſgudrotajs ſpehleja un paſaule ſmehe-jahs. Bits muſikants atkal zuhtas noſtimmejis un pehz nohtehm ais aſtes rauſtijis un muſikis bijis gattaws.

Proſti gan, bet tomehr jau us wallodas mohdi iſklaufahs, kad dſirdam, ſa tee dſiſhwneeki, ſas pul-tôs dſiſhwo, tâ: ehirmi jeb mehrkalki, elewanti u. t. pr., wattis noſtahda, ſas paſinno, wai eenaidneeks tu-weenê. Kad tâ irr, tad waktneeks iſlariſch tahdu ſkannu, ſo tad ween til dſird, kad bailes uſnahſ; to tee zitti ſaproht un muhl prohjam. Iſmahziti mehrkalki wiſſu padarra, ſo wiannem til ar wahr-deem ween ſalka.

Iſchetrahjneeku ſtarpâ ſuns tas wiſſu leelakais wallodneeks. Wiſſch to wallodu, ſo eemahzijeer, runna un ſaproht. Weſcha-ſunni ne maſ nereij, un mahju-ſunni, ſas ſawâ waktâ meſchâ usauguſchi, arri nemahl reet. Labbi audſinahts un mahzihts ſuns irr tohti ſmalts dſiſhwneeks: ohſchanâ un dſir-deſchanâ, ſâ arri redſeſchanâ un juſchanâ ne weens lohps ar wiannu newarr ſalihdsinatees, un runnahſ wiſſch mahſ preekſchâ un pallatâ no galwas lihdsi paſcham aſtes gallinam. Suns tohti ſchehlſirdigs. Daſch no ſcheem lohpineem us ſawa lunga kappâ no ſchehlabahm baddu nomirris. Rahdâ dabbaſſtahtu grahmata laſſiju, ſa ſuns warroht pa teeſi raudaht un ſmeetees. Sa wiſſch rihtigi ſaproht, ſo zilweks tam ſalka, tas jau ſkaidri peerahdihts. Suns dohma un no dohmahm rihtigas un nerihtigas prohſt iſſchſkirt. Weenreis dſinnahs ſuns wahrnai pallak, ſas ſahdus pahri wahrduſ mahzeja run nahſ. Wahrna warr daſchureis tohti neſauniga buht. Tâ reis gab-dijahs, ſa ſunna ſohbi jau nogreeſtôs ſpahrnôs keh-

rahs; wahrna manna, ka nu tik nekauniga kurascha warr lihdscht, greeesch peepeeschi funnam raggus pretti un kleeds winnam wirsü: „Saglis! Saglis!“ Suns paleef kà stabs stahwoht. Tas zilwefa bals un zilwefa walloda! Greeschahs atpallak, nemm asti stary kabjahm un behg prohjam zil ween ahtri warr, pa wissam apfaunehts un ismissis. Winsch taf ko dohmaja, ka no wahrnas tik tohti sabihjahs.

Ar scho leezibu warri, mihtais franzisht, meerâ buht. Bet lai gan prohti labbi runnaht, dseedahht Tu tomehr newarri, franzisht, un lai Tewi arri par Adeline Patti*) nosauktu — to lai darra spahrnainee, kas lihds debbestim warr pazeltees.

Lee ihstee dseedataju putni dseed tapehz, ka teem firbs pilna, un winni sawas juschanas galwiau us debbestim pazehlschi dseemas isflandina. Bet ko tad zihrlits gan warr just, kad daschureis ilgal kà pufs stundu weenâ balsâ dseed un us augschu skattidamees ar ween augstak gaisâ kaphj, it kà tur ta dsihwibas magnete jeb pats tas dsihwibas awohts buhtu?

S. N.

Wihlajs Zehscha kundsin!

Klausees Zehzihht, Tu effi teescham Zehzis un mirsi arr par Zehzi, kaut wai 77 strohderi us to pastahwetu, ka Tu wis Zehzis ne-effi, bet kas zits. Zadohma arr gandrihs, ka Tu pufs Zehzis un pufs ne-Zehzis: weeneem wahrdeem Tu bihstees un brihnees, kad lahds wehl pasaulê taisnibu runna un par taisnibu farro, ohtreem wahrdeem Tew pascham apflunoht jeb ne-apflunoht gaischa taisniba pluhst pahrluhpam pahri, kà uhdens pahrluhpam mallu. Zeh wai Tu pats arri teatera spehletajs? kà taggad gandrihs wijsi, bes ween behrni un getki. Lai Deews mums to ne-leef peedsihwoht, ka pehdejee ween buhtu pasaulei us preefschu tee taisnibas isfraidrotaji, tee taisnibas ispreedeji, tee taisnibas draugi un zeenitaji. Ja tas teescham reis notiltohs, tad arr newarretum brihnitees, kad to gaddu-simteni par behrnu- un gekku-gadda-simteni nosauktu un ka tad ne weens un itt ne weenu sohbugallu wairis ne-eeraudistu. Bet katra zilwefa puhlinisch lai eet us to, ka jaunelka un wihra gadda-simteni drihs eestigtum. Sinnams gan, kà ar katra leetu pasaulê, wai tas allus wai wihns, schis jeb tas, kà noteel: ka papreefsch jakullahs, jamaklahs, jabihdelejahs, jawahrabs, jeschuhrejahs, jaraudsejahs, jadsefejahs un janogullahs jeb janosehshahs, pirms tohs staidrus, derrigus un smettigus preefsch bruhkes eedabbujam. Ja pa schihm gaitahm jeb gangeem un zelleem arri pasaulê tautas isheet zauri, tad tee pilna wihra gaddi, tas pilnibas jeb augku nemmams un augku redsams laits irr klahht. Kas negattawus wai aispiejuschus augkus buhs pluhzis un ehdis, to wehdera graises mohzihs, jeb sohbi tam buhs nomisoti, jeb mehle tam fuhrstehs un wiasch lahznifees, splaudisees un ahrstesees, lamehr tiks attal zekâ. Zektu mums un wissut irr daschadu: bruggetu un nebruggetu, taisnu un lihku, kalnainu un lihdsenu, smilshainu un mahlainu, plattu un schauru, uslohtu un palaihtu, dselsu un almenu, teizamu un smahdejamu. Zekta gahjeju un braujeju arri dauds un daschadu, tapat arri wianu prahts un walla, winnu sapraschana un gribbeschana un patilschana, winnu zekta mehrtâ dohmas un zekta mehrtâ

*) Adeline Patti slaweena dseedataja.

gals. Kadhnu zektu nu mehrti un katrik fewim nehmees un spraudees, tahda isdohschanahs tam arri paredsama, un lai gan to katrik siin: pa lihdsenumu drohscha braufschana, tomehr to wiffi ne-pahrleek: ka, kad rittens no kalna teff, tad wahrigi tam klahht kertees, ja negribb ka ischschkauu garr semmi parauj, bet kad rittenim ja-eet prett kalnu, tad drohschi jakerrahs klahht un japalihds us augschu stumt, bet prett stahwu kalnu pilnâ braukt, tas grubts, ja ne weltigs puhlinisch un ir palihga spehks turklahht warr ischschihst un pufs zekâ apkust jeb stahwu palikt — kà fatta — kà wehrfis kalna-mallâ.

Mums nu paldeews Deewam attal leelas deenas un leelt darbi pagahjuschi un dauds irr, kas pilnâ no un prett kalnu braufschu, dauds leeli wihri masus darbus un dauds masi wihri leelus darbus pasrahhdajuschu. Dauds teäteru mehnescha- un swaigshu- apgaismotajeem par labbu nospehleti un wehl wairak buhtu nospehleti tikfuschu, ja spehlmannu netruhltu, — dauds balles noturretas, dauds pa wahzifki, pa franzifki, ir pa engelifki dihschohts, — dauds fingehts, dauds ballamuttohts, dauds dellameerehts ir pa Brassas, pa Rihfscha un pa Juglas preedehm. Pauti jeb ohtas, kas gubbu gubbahm wihnusohs tik pat kà celas- un palfschu-mallâs bij redsami, tik dauds notehreti, ka nu wistnahm un gailischeem wissu pawassaru darba deesgan. Pilssehtas eelas israhhdijahs attal pahrlleekam schauri eeritetas un dauds wihriini, ir paschi knautifchi, pa diweem un trimeem faherbruschees, nehmahs nammus un eelasstabbus fahaus pahihdiht, lai wairak ruhme teef leeldeenas swehtitajeem. Laits bij tik jauks, ka wehl taggad dascham japrassa: wai teescham tahdu effam ispelnijuschees? — At, un zil zilwefu to ne-israhhdija tik lahb no Latweefschu, kà no zittu tautu lahrtahm — kurrus ar wahrdu nedrihst minneht — zil jauki tas irr, behrnibas wairu atgahdatees un ir wezzumâ wehl reis atpallak atgreestees schuhputa-gaddâs, fur zilwels wehscha mohdê rahpadams pasaulê rai-sehm wissai swefsch. Schee no jauna dewa leezibu, ka taisniba teem dabbas-mahzitajeem, kas mahza, ka zilwefa wezzehwi effoht mescha-ehrimi un mehrtakki un ka zilwels tik irr mahzihts un isfmalzinahhts mehrtakki, kas sawu wezzehwu mundeeru un dsihwes eeraschas atmettis, taggad tik ween eeraddinajees us palkak-lahjahm staigaht. Bittam tad nu arri pa teem garreem leeldeenas swehtiteem palkateju lahju sohles un papehschi kà nodilluschu, ka arri preefschajam dij jadohd darbs. — Kà ar ehshanu — itt kà patlabban us barroschanu littam aisgalda-lohpam — kà pat gahja ar derschhanu; tik skahde, ka bruschu- un pagrabu-puischeem kluffi mahjâ sawas reibuku drappes bij jasuhka, jo mas laika atlitta us plazzi dohtees un bruschu mums pilssehtâs wehl tik mas, ka taggad tikfuschu ween jaunus buhwe klahht. — Diweem jauneem meistereem — no 16 un 17 gaddeem — reibumâ isdeweew pahrsattitees un tahdâ weetâ eemalditees, fur sihda-prezjes nofrantas un iskurrenes tee bij ja-iswedd tadeht, ka nafts jaw bij us-nahlfuse, wehl dauds zitteem zitti raibumi gaddijuschees: gan raiba muggura, gan raibas azzis, raibs pafauks jeb raibs deggus. Ir Doffelischu, kurri dauds eelas raibas padarra, paschi sawâ starypâ daschu raibumu padarriuschu un dascham, kas weeglä wihse pee selta kehdes gribbeja tift, taf weetâ gaddijees dselja gredjenu samantohht.

Kurfchs tad kà nu gan warrehs ar saweem raibumeem un raibumeem wairak leelitees un us teem leppotees, wai us semmehm Zehzis jeb pilssehtâ

Sohbugals?

Iam dauds raibumi wehl sohmâ un dauds reibuschi jaleel ebmâ.

Abilbedams redaktehrs A. Leitan.

No Bensures atwehlehts.

Rihgâ, 27. April 1872.

Drikkhts un dabbujams pee bilshu- un grahmatu-drikketaja Ernst Platek, Rihgâ, pee Pehtera-bajnijas.